

KURSANTLARNING BILISH FAOLLIGINI OSHIRISHDA YOZUVNI O'RGATISH USULLARI

Nargiza Shirinova

Jamoat xavfsizligi universiteti dotsenti

Annotatsiya

Maqola ingliz tili darslarida kursantlarning bilish faolligini oshirishda yozuvni o'rgatish usullariga bag'ishlangan. Oliy o'quv yurti kursantlarining bilish faolligini oshirishning ahamiyati ko'rsatilib, bilish faolligini oshirishda yozuvni o'rgatish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

Tayanch so'zlar: bilish faolligini oshirish, yozuvni o'rgatish, ixtisosiy o'qitish, kursantlarning qiziqishini oshirish.

Ingliz tilida gapirish ko'nikmasini shakllantish zarurat bo'lganligi bilan bir qatorda yozma muloqotga ham asosiy vazifalardan biri sifatida alohida e'tibor qaratish zarur. Yozuv kursantlarning til materialli va nutq faoliyati turlari bo'yicha bilish darajasining mahsulidir.

Yozuv ko'nikmasi kursantlarning harbiy hayotida zarur bo'lgan asosiy ko'nikmalardan biridir. Kursantlar kelajakda ko'pincha xorijiy qo'shinlar bilan birga ishlayotganida, ya'ni xalqaro miqyosdagi tinchlikparvar operatsiyalarni birga olib borishlarida ingliz tilini bilish, unda yozma nutq yuritish ko'nikma va malakalarga ega bo'lish muhim ahamiyat kasb etadi.

Kursantlarning ingliz tilida yozma nutq yuritish ko'nikmasiga ega bo'lishlari va uning ijobiy natijalarini quyida keltirish mumkin.

1. Ingliz tilida aks etgan buyruq va boshqaruv hujjatlarini o'rganish.

Ko'p millatli harbiy operatsiyalarda ingliz tili umumiy muloqot tili bo'lib xizmat qiladi. U, ayniqsa, turli mamlakatlar qo'shinlari birgalikda ishlayotgan qo'shma operatsiyalarda qo'mondonlik va boshqaruv tili sifatida qo'llaniladi. Bunday vaziyatlarda ingliz tilida gapira oladigan va shuningdek, ingliz tilidagi yozma matnlarni ham tushuna oladigan harbiy xizmatchilar bilmaydiganlarga nisbatan sezilarli darajada muvaffaqiyatlarga erishadi.

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

2. Muloqotni yaxshilash.

Har qanday harbiy operatsiyaning muvaffaqiyati uchun samarali aloqa muhim ahamiyatga ega. Ingliz tilida bemalol yozma nutq yurita oladigan harbiy xizmatchilar boshqa mamlakatlardagi hamkasblari bilan yanada samarali muloqot qilishlari mumkin, bu esa hamkorlikni kuchaytiradi va tushunmovchiliklarni oldini oladi. Bundan tashqari, ingliz tili diplomatik aloqalarni yaxshilashga xizmat qiladigan til bo'lib, xorijiy harbiy amaldorlar bilan yozma kelishuvlar va boshqa yozishmalarda qo'llaniladi.

3. Ta'lim olish imkoniyatidan foydalanish.

Ko'pgina harbiy tayyorgarlik dasturlari, ayniqsa NATO va boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan taklif qilinadigan dasturlardan foydalanish ularning sohasini rivojlantirishga xizmat qiladigan ta'lim olish imkoniyatini beradi.

4. Kasbiy faoliyatda ko'tarilish.

Ayni paytda nafaqat ingliz tilida ravon gapira oladigan, balki fikrlarini yozma ravishda ham erkin bayon qila oladigan harbiy xizmatchilarga ehtiyoj kattadir. Ular xalqaro lavozimlarga tayinlanadi va madaniyatlararo muloqot kompetentsiyaga ega. Bundan tashqari, ingliz tilida yozuv ko'nikmasini shakllantirish, ayniqsa diplomatiya, razvedka va xalqaro munosabatlar kabi sohalarda martaba ko'tarilishi uchun juda muhimdir.

5. Madaniyatlararo muloqot kompetentsiyasini shakllantirish.

Ingliz tilini o'rganish turli madaniyat vakillari bilan og'zaki hamda yozma muloqot qilish imkoniyatini beradi. Bu bo'lajak ofitserlarga turli qadriyatlarni hurmat qilishga va atrofdagi harbiy muhitni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Ushbu madaniyatlararo muloqot ham shaxsiy, ham professional o'sishni oshirishga yordam beradi.

To'rtta til ko'nikmalari, yani gapirish, tinglab tushunish, o'qish va yozuvni o'rgatish o'qituvchilar uchun ham, o'rganuvchilar uchun ham doimo mashaqqatli ish bo'lib kelgan, yozish mahorati ayniqsa qiyin bo'lgan. Kundalik faoliyatida armiya boshliqlari o'zlarining g'oyalari, maqsadlari va fikr-mulohazalarini yuqori bo'g'inlar, kasbshlar va bo'ysunuvchilarga og'zaki yoki yozma shaklda etkazadilar. Harbiy ofitserlar o'z vazifalarini tushunarli, qisqa, izchil va mazmunli yozma xabarlar orqali bajaradilar. To'g'ri, yozish zarurati - bu mutlaqo ajralmas mahorat. Shu sababli,

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

harbiy ta'lim tizimida ishlaydigan o'qituvchilar etakchilikning muhim sifati bo'lgan yozish qobiliyatini rivojlantirish, takomillashtirish va amaliyotga tatbiq etish bilan shug'ullanishlari kerak.

ADABIYOTLAR

1. Pulatova, Z. Factors For The Development Of Writing Skills Of Law Students In A Modular System.
 2. Abduazizovna, P. Z. (2025). SUMMATIVE ASSESSMENT STRATEGIES AND THEIR USAGE. JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS, 71(1), 196-201.
 3. Abduazizovna, P. Z. (2025). PRINCIPLES OF EFFECTIVE FORMATIVE ASSESSMENT IN EFL/ESL. JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS, 71(1), 202-207.
 4. Ikanova, L. S. Q. (2024). SUDLANGAN SHAXSLAR VA MAHKUMLARNING XULQ ATVORI VA QAYTA JINOYAT SODIR ETISHINI BARTARAF QILISHDA TA'LIMNING TA'SIRI (AQSH TAJRIBASI MISOLIDA). Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 4(1), 433-439.
 5. qizi Ikanova, L. S. (2020). IMPROVING LISTENING SKILLS THROUGH ICT. Bulletin of Namangan State University: Vol, 2(11), 64.
 6. Ikanova, L. (2019). Learners' digital literacy of students in language classrooms. Trends in Teaching Foreign Languages: Achievements, Challenges and Solutions, 98-99.
 7. Ikanova, L. S. (2019). The impact of materials development, critical pedagogy and lgbt's issue on the language planning and policy. Вестник педагогики: наука и практика, (48), 68-70.
 8. Ikanova, L. (2019). THE IMPACT OF MATERIALS DEVELOPMENT, CRITICAL PEDAGOGY AND LGBT'S ISSUE ON THE LANGUAGE PLANNING AND POLICY. SCIENCE. RESEARCH, DEVELOPMENT, 59-62.
- 11

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

9. Khasanova, D., Ulmasbaeva, M., & Ikanova, L. (2019). IT IS TIME TO CHANGE THE SUBJECT MATTER OF ENGLISH AT VOCATIONAL COLLEGE. *EPRAInternational Journal of Multidisciplinary Research*, 48-52. 12
10. Ikanova, L. (2019). THE IMPACT OF THE MATERIALS DEVELOPMENT TO THE IMPLEMENTATION OF THE LANGUAGE PLANNING AND POLICY. *Electronic journal of actual problems of modern science, education and training*, 7-13. 12
11. Иканова, Л. (2024, May). ОБРАЗОВАНИЕ В ТЮРЬМЕ: ФУНДАМЕНТАЛЬНОЕ ПРАВО И ВАЖНЫЙ ИНСТРУМЕНТ. In *Proceedings of International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences* (Vol. 3, No. 5, pp. 269-275). 9
12. Ikanova, L. S. (2024). JAZONI IJRO ETUVCHI MUASSASSALARDA, TA'LIMNI TASHKIL QILISH TAJRIBALARI (AQSH MISOLIDA): Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari. *Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari*, 7(3), 26-31.2
13. qizi Ikanova, L. S. (2020). IMPROVING LISTENING SKILLS THROUGH ICT. *Bulletin of Namangan State University*: Vol, 2(11), 64.
14. Darvishova, G. K. (2023). SHARLOTTA BRONTE IJODIDA AYOLNING IJTIMOIIY MAVQEI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(1), 57-67.
15. Darvishova, G. K. S. B. I., & MAVQEI, A. I. ORIENSS. 2023.№ 1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sharlotta-bronte-ijodida-ayolning-ijtimoiymavqei> (дата обращения: 10.10. 2023).
16. Iskandarovna, K. G., & Kenjabayevna, D. G. (2020). The means of image" woman" in the literary world of charlotte bronte. *Journal of Critical Reviews*, 7(12), 136-139.
17. Darvishova, G. K. (2023). ШАРЛОТТЕ БРОНТЕ ИЖОД ҚИЛГАН ВИКТОРИЯ ДАВРИ. *Innovative Development in Educational Activities*, 2, 238-243.
18. Kenjabayevna, D. G. (2022). The issues of gender, equality and moral problems in the novel “jane eyre” by charlotte bronte. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 12(5), 731-735.

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th March, 2025

19. Дарвишова, Г. К. (2022). По Педагогическом Мастерстве Учителя Иностранного Языка В Процессе Урока. Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture, 3, 122-125.
20. Дарвишова, Г. К. (2022). ШАРЛОТТА БРОНТЕ АСАРЛАРИДА БАДИЙИ МАҲОРАТ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(Special Issue 26), 754-757.
21. Дарвишова, Г. К. (2025). ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА. JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS, 71(1), 191-195.
22. Shirinova, N. (2024). DEVELOPING COGNITIVE ACTIVITY OF CADETS IN THE PROCESS OF TEACHING ENGLISH. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ, (54-4).
23. Ширинова, Н., & Ширинова, Н. (2022). ПОВЫШЕНИЕ ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ КУРСАНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО НАПРАВЛЕНИЯ НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА. Gospodarka i Innowacje., 24, 744-746.
24. Tulkin, S., Nargiza, S., & Nilufar, S. (2022). ANALYSIS OF THE TRANSLATION OF ZAHIRIDDIN BABURS POEMS. CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PHILOLOGICAL SCIENCES, 3(02), 42-48.
25. Shirinova, N. D. (2024). GRADUAL INPARALLELISM IN UZBEK. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ, (55-3).
26. Shirinova, N. D., & Davlatova, M. K. MORPHOLOGICAL WAY OF DIFFERENTIATION OF SUBSTANCE AND ATTRIBUTIVE MEANINGS IN THE LANGUAGE SYSTEM. ILMIY XABARNOMA. НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК Учредители: Андижанский государственный университет им. ЗМ Бабура,(1), 86-89.
27. Shirinova, N. D. (2024). INPARALLELISM IN ENGLISH. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ, (55-3).
28. Ширинова, Н. Д. (2021). ЭЛ-ЮРТ ҲУРМАТИГА САЗОВОР УСТОЗ: Ширинова Нилуфар Джаббаровна, Ўзбекистон Республикаси Жамоат

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfservices.com

7th March, 2025

хавфсизлиги университети Тилларни ўрганиш кафедраси доценти, филология
фанлари номзоди, доцент. In Научно-практическая конференция.

29. Ширинова, Н. (2010). Ўзбек тилида предметлик ва белги-хусусият
маъноларини фарқлаш воситалари: Филол. фан номз.... дисс.

30. Ширинова, Н. (2024). ГРАДУАЛ ПАРАЛЛЕЛИЗМ. Наука и
инновация, 2(23), 97-103.